

voor persoonlijke-assistentiebudget, voorlopig zonder resultaat

► Tiney Herssens en haar dochter Gabria (18), in de plantenkwekerij van haar man. 'Het zou een groot verschil zijn mocht ze een vaste begeleider zelf kunnen betalen.' © WOUTER VAN VOOREN

voorschieten en dat sommige mensen heel lang moeten wachten. Diegenen die grotendeels hun plan kunnen trekken, vallen dan soms uit de boot. Is dat een eerlijke situatie? Neen. Maar de persoonsvolgende financiering zou dat probleem op termijn moeten oplossen."

Een persoonlijke-assistentiebudget (PAB) kan aangevraagd worden tot 21 jaar. Sinds vorig jaar is er voor volwassenen met een handicap nu ook de persoonsvolgende financiering waarbij mensen met een beperking zelf hun budget krijgen en hun zorg kunnen inkopen. Ook daar zijn wachtlijsten.

Op het tandvlees

Herssens maakt zich geen illusies meer dat er op korte termijn snel een doorbraak komt. "Terwijl ik dan hoor dat Vandeurzen wel extra middelen vrijmaakt voor de jeugdstellingen omdat er gestaakt wordt. Let wel, dat zal zeker terecht zijn. Die mensen zullen op hun tandvlees zitten. Maar anderzijds: ik kan niet staken, hè. Als ik hier in de keuken uit protest op de grond ga zitten, dan heeft alleen mijn dochter daar last van. De minister zal er niet wakker van liggen."

Bij GRIP pleiten ze voor duidelijke keuzes van

de bevoegde minister en de Vlaamse regering. "De noden zijn groter dan de investeringen, dat is duidelijk", zegt woordvoester Katrijn Ruts. "Het is aan de beleidsmakers om dit voorrang te geven en zich te engageren om die wachtlijsten op te lossen. Dat kinderen vijf, tien of zelfs vijftien jaar wachten is de redelijkheid ver voorbij en een schande voor Vlaanderen."

Dat deze kinderen wel een traject zouden kunnen opstarten in een internaat, is volgens haar een aanfluiting van het recht op inclusie. "En dus een schending van het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap. Het is erg dat ouders die kiezen voor inclusie nog maar eens het label 'niet dringend' krijgen. Terwijl de situatie van Gabria absoluut schrijnend is."

Ruts vraagt zich bovendien af wanneer de persoonsvolgende financiering ook voor minderjarige realiteit zal zijn. "De minister heeft die nog altijd niet ingevoerd omdat de internaten een leegloop vrezten. Terwijl dat toch de bedoeling is: dat kinderen in de toekomst bij hun gezin opgroeien in plaats van in tehuizen."

Gevraagd om een reactie verwijst minister Jo Vandeurzen (CD&V) naar het VAPH.

Een op drie verpleegkundigen aan de pillen

De forse besparingen die ziekenhuizen de laatste jaren moesten doorvoeren, hebben een enorme impact op verpleegkundigen. Dat blijkt uit een grootschalig onderzoek. De werkdruk ligt zo hoog, dat een op de drie verpleegkundigen naar pillen grijpt om de job aan te kunnen.

Het zijn alarmerende cijfers die naar boven komen als je de verpleegkundigen in ziekenhuizen bevroegt. *Het Laatste Nieuws* organiseerde in samenwerking met beroepsvereniging NVKVV en vakbond ACV een enquête bij 2.560 verpleegkundigen en kan alleen maar vaststellen dat de sector op zijn tandvlees zit. Er is een schrijnend gebrek aan personeel en

dat maakt de werkdruk moordend. 88 procent van de verpleegkundigen in ziekenhuizen zegt dagelijks gebukt te gaan onder hoge werkdruk.

De gevolgen daarvan zijn navenant. Vooral de gezondheid van verpleegkundigen schiet erbij in. Zo geeft liefst 15 procent aan dat ze dagelijks

geneesmiddelen gebruiken om hun job aan te kunnen en nog eens 15 procent heeft het over wekelijks gebruik. Opmerkelijk hoge cijfers.

Bovendien blijkt dat het gebruik zich niet beperkt tot de oudere verpleegkundigen. Zelfs in de categorie verpleegkundigen die nog maar enkele jaren aan de slag zijn, noteren we een dagelijks geneesmiddelengebruik van 10 procent. Het gaat daarbij voornamelijk om pijnstillers, ontstekingsremmers en slaappillen. Zorgnet, de koepel van ziekenhuizen, noemt de resultaten "geen positieve ontwikkeling" maar verwijst ook naar het hoge medicijngebruik in de hele maatschappij. (JBG)

Bijna 9 op de 10 zeggen dagelijks gebukt te gaan onder hoge werkdruk

Steeds meer Belgen laten slaap onderzoeken

Steeds meer Belgen slapen zo slecht dat ze zich een nacht laten observeren in een ziekenhuis. Zo is het aantal slaaponderzoeken in vijf jaar met een derde gestegen. N-VA stelt nu voor om mensen tijdens zo'n onderzoek meer thuis te laten slapen, in plaats van in het ziekenhuis. 'Een pak goedkoper en accurater.'

Vijf jaar geleden werden er jaarlijks nog 45.359 slaaponderzoeken afgenomen in onze ziekenhuizen. In 2016 liep dat op tot 61.658, zo blijkt uit cijfers die Kamerlid Yoleen Van Camp (N-VA) opvroeg bij minister van Volksgezondheid Maggie De

Block (Open Vld). Voor een slaaponderzoek ga je een nachtje slapen in het ziekenhuis, compleet overplakt met elektrodes. Elke bloeddrukverhoging, hap naar adem en je hoeveelheid gesnurk wordt geregistreerd. Achteraf bekijkt een specialist je slaapcyclus, en hoor je of je bijvoorbeeld slaapapneu hebt. Daarbij stop je 's nachts geregeld een tiental seconden met ademen, vaak in combinatie met luid snurken. Naar schatting een half miljoen Belgen lijdt aan slaapapneu.

"Maar er zijn veel redenen om je slaap te laten onderzoeken", vertelt An Mariman, psychiater-somnoloog aan het Universitair Ziekenhuis van Gent. "Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een

neurologische problematiek, zoals slaapwandelen. Of nachtelijke epilepsie." Dat er meer onderzoeken gebeuren is volgens haar dan ook een goed teken.

240 euro

Maar het toenemende aantal onderzoeken maakt dat ook de kosten voor de ziekteverzekering met een derde zijn gestegen, van 10,6 miljoen in 2012 naar bijna 15 miljoen in 2016. "Dat bedrag houdt echter alleen rekening met de terugbetaling van het slaaponderzoek zelf, zo'n 240 euro", legt Yoleen Van Camp (N-VA) uit. "Maar slaaponderzoeken worden altijd in de slaapcentra van de ziekenhuizen afgenomen. Er komt per onderzoek dus ook nog

de ligdagprijs van het ziekenhuis bij, gemiddeld ruim 100 euro."

Volgens Van Camp kan dat dan ook wat goedkoper, zowel voor de ziekteverzekering als voor de patiënt. Ze stelt voor om ook thuis slaaponderzoeken te doen. "Dat gebeurt nu niet, omdat het niet terugbetaald wordt. Nachts zouden we daardoor honderden euro's verblijfskosten kunnen uitsparen."

50 miljoen in vijf jaar, schat ze. "Bovendien zou het ook de onderzoeksresultaten verbeteren, want mensen slapen het natuurlijkst in hun thuisomgeving."

Volgens slaapspecialiste Mariman valt er zeker iets te zeggen voor thuisonderzoeken. "Een tiental jaar geleden, toen het nog

terugbetaald werd, deden we die onderzoeken ook thuis", herinnert ze zich. "Het probleem was wel dat de elektrodes soms loskwamen. Maar ondertussen is die technologie al veel verbeterd."

Toch nuanceert ze ook. "Als iemand die slaapwandelt bij ons komt slapen, is er videobewaking. Thuis heb je meestal geen camera."

Hoe dan ook, minister van Volksgezondheid De Block blijft voorlopig zweren bij een onderzoek in het ziekenhuis. "De meting en observatie kan thuis niet even gesofisticeerd gebeuren", zegt de minister. "We gaan dus zeker niet besparen ten koste van de kwaliteit en de gezondheid van de mensen." (ARA)

61.658

slaaponderzoeken werden er in 2016 afgenomen, dat zijn er ruim 15.000 meer dan het jaar daarvoor